

verheugende ontwikkeling, want een der universiteiten interesseert zich voor deze bij het N.H.G. eigenlijk sinds zijn oprichting bestaande gedachte en koestert plannen, welke dicht bij die van het N.H.G. zijn gelegen, zodat een vruchtbare samenwerking zou zijn te verkrijgen. Met de medische faculteit van Utrecht is het bestuur in overleg getreden om tot een vorm van samenwerking te komen voor beide partijen. Tot concrete plannen is het nog niet gekomen, maar in dit stadium wilde voorzitter Huygen de vergadering van dit perspectief op de hoogte stellen. Hij verbond daaraan de vraag, of men er mee zou kunnen instemmen dat het bestuur dit gesprek met de medische faculteit van de Utrechtse universiteit zou voortzetten. In dat geval zou het bestuur dan later met eventueel daaruit voortvloeiende concrete plannen opnieuw voor de vergadering treden teneinde daarover een definitieve uitspraak te krijgen. Uit het applaus, volgende op de mededeling, kon worden afgeleid dat de vergadering voortzetting van dit gesprek tussen de medische faculteit te Utrecht en het N.H.G. van groot belang achtte.

Het resultaat van de verkiezingen kan als volgt worden weergegeven: in de plaats van de als bestuurslid aftredende penningmeester A. W. Bots is in het bestuur en in deze functie benoemd Dr A. Rijpperda Wierdsma te Nijmegen. In de vacature van P. den Duyn, die tussentijds aftrad wegens het neerleggen van de huisartsenpraktijk, is gekozen J. M. Deveer te Utrecht; de periodiek aftredende bestuursleden Dr. A. Dallmeijer te Amsterdam en Dr M. G. van Nieuwenhuyzen te Hoensbroek zijn herkozen.

In de Algemene Advies Commissie is benoemd in de vacature, ontstaan door verkiezing van Dr A. Rijpperda Wierdsma tot penningmeester, A. W. Bots te Voorhout. De Commissie Nascholing is met enkele leden uitgebreid: benoemd zijn daarin F. H. C. Gaymans te Made, M. Scheeren te Nijmegen, P. Th. Smit te Nagele en W. van der Wind te Aarlanderveen. Aan de subcommissie Integrale Geneeskunde van de Commissie Nascholing zijn toegevoegd de leden Dr H. J. Dokter te Amsterdam, G. van Geldorp te Wormerveer en L. H. M. van Lanschot te Utrecht. In de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek is benoemd Dr R. L. Cornelissen te Maarssen, de congrescommissie is uitgebreid met J. L. Bots te Berkel. De vergadering heeft voorts bekrachtigd de instelling door het bestuur van de Contact Commissie voor de Centra en daarmee haar samenstelling; leden dezer commissie zijn Dr R. L. Cornelissen te Maarssen, Dr J. A. Dallmeijer te Amsterdam, J. Hartog te Amersfoort en E. van de Weg te Nieuw Vennepe. Al deze benoemingen zijn bij enkele kandidaatstelling en bij acclamatie geschied.

De voorzitter heeft zowel de onlangs als secretaris afgetreden den Duyn als de aftredende penningmeester Bots woorden toegesproken van grote waardering voor de grote toewijding waarmee en de voortreffelijke wijze waarop zij zich voor het N.H.G. hebben ingezet.

Bij de rondvraag is de vraag opgeworpen, of men — daar niet iedere huisarts is geoefend in het voeren van de pen — niet een tweede N.H.G.-prijs zou kunnen instellen voor het lid, dat zich door zijn kwaliteiten en/of activiteiten bijzonder heeft onderscheiden. Aangedrongen werd ook op meer contact tussen huisartsen teneinde hun praktijkvoering onderling kritisch te bespreken. Wat een tweede N.H.G.-prijs betreft, de voorzitter achtte dit een hachelijke onderneming, omdat men daarbij met moeilijk te meten waarden moet werken. Voor de gedachte tot onderlinge kritische bespreking van de praktijkvoering toonde de voorzitter zich ontvankelijker; daarin school zijns inziens nut en belang voor centra en studiegroepen.

Onmiddellijk aansluitend op deze huishoudelijke vergadering is — na verwelkoming van de intussen in groten getale opgekomen leden — overgegaan tot het wetenschappelijk gedeelte van het congres. De ochtend bracht de voordracht van A. P. Oliemans over buikpijn bij kinderen, elders in deze aflevering gepubliceerd, waarop een gedachtenwisseling volgde. Na een korte inleiding en toelichting van J. Hartog op de tentoonstelling „De praktijkruimte van de huisarts” is men naar Tivoli gegaan, om deze expositie, verrijkt deze keer met veel fotomateriaal over de inrichting van bestaande praktijken, te bezichtigen. Daar is ook de lunch gebruikt.

Te goed twee uur kon voorzitter Huygen in Esplanade de middagzitting openen. Hij had talrijke gasten te verwelkomen, onder wie de directeur-generaal voor de Volksgezondheid, Prof. Dr P. Muntendam, de voorzitter en enkele leden van het hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, de voorzitter van de Landelijke Huisartsen Vereniging, vertegenwoordigers van T.N.O., van het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde, van het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid, van de medische faculteiten, enz. enz.

Na de rede van Prof. Muntendam, gevolgd door die van de voorzitter van het N.H.G., welke redevoeringen men elders in dit nummer kan lezen, heeft Prof. Dr J. R. Prakken namens de jury voor de N.H.G.-prijs 1961 bekend gemaakt, dat deze prijs is toegekend aan Dr R. L. Cornelissen voor zijn artikel in het mei-nummer van „huisarts en wetenschap”: „Ervaringen en mogelijkheden van de samenwerking tussen huisarts en psycholoog.” Prof. Prakken, de werkwijze van de jury toelichtende, vroeg zich af waarom deze jury door bestuursleden of door leden van de redactiecommissie geschreven artikelen niet in haar beoordeling zou mogen betrekken. Mededeling van bedoelden naar de prijs zou alleen kunnen stuiten op gevaar, dat op onoirbare wijze rekening zou kunnen worden gehouden met hun functies — een gevaar, waaraan Prof. Prakken geen enkele verdere gedachte wenste te schenken. Hij beval het bestuur aan zich op deze zijns inziens niet gemotiveerde uitsluiting nog eens te willen bezinnen en van de zijde van de voorzitter is hem daarna toegezegd, dat men deze suggestie gaarne zal overwegen.

De voortzetting van het wetenschappelijk gedeelte bracht daarna het door J. D. Mulder geleide gesprek over de opzet van jaaronderzoeken, waaraan deelnamen Dr W. Vastbinder namens de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek en W. J. J. Ligtenberg en P. A. Roorda namens de werkgroep „N.H.G.-jaaronderzoek 1960”. Na de theepauze werd onder leiding van Prof. R. Hornstra een forumdiscussie gehouden over de taak van de huisarts bij de bejaardenzorg. Leden van het forum waren Dr C. W. A. van den Dool, J. J. M. Michels, huisartsen, F. J. G. Oostvogel, geneesheer van huize St. Antonius te Rotterdam, Dr J. Th. R. Schreuder, internist, Dr H. Takens, huisarts en B. Wartena, oud-inspecteur van de Volksgezondheid te Leeuwarden.

Na de sluiting van de middagzitting, waarbij de voorzitter woorden van dank richtte tot allen, die aan de voorbereiding en aan de uitvoering van het congres hadden medegewerkt, bleef men ter gelegenheid van dit eerste lustrumcongres nog geruime tijd gezellig bijeen. Bij dit samenzijn sloten zich aan de echtgenoten van de deelnemers, voor wie na de lunch een middagprogramma was verzorgd.

DAMESPROGRAMMA VAN HET ZESDE N.H.G.-CONGRES

Ter gelegenheid van het eerste N.H.G.-lustrumcongres nodigde het bestuur zaterdag 25 november ook de artsenvrouwen uit. Ongeveer honderd dames gaven aan deze oproep gehoor en kwamen met hun echtgenoot naar Utrecht.

Na een gezamenlijke koffiemaaltijd in Tivoli, togen de heren naar Esplanade voor enige wetenschappelijke besprekingen en bleven de dames achter in Tivoli, alwaar haar een eigen programma werd geboden. Dokter van Westreenen heette alle dames van harte welkom en sprak zijn genoegen uit over het feit, dat zovele dames waren gekomen. Als eerste spreker leidde hij de heer K. G. H. H. Doyle in, die een causerie hield over: De huisartsenvrouw en de doelmatigheid van de praktijkvoering. De heer Doyle heeft vele huisartsenpraktijken onderzocht op „efficiency” en hem is gebleken, dat de vrouw van de huisarts die „efficiency” kan bevorderen door zich in te zetten voor de volgende taken: inrichting (het kiezen van de inventaris en de plaatsing ervan); onderhoud (sterilisatie, kleine laboratoriumwerkzaamheden); administratie (ook eventueel de financiële); telefoon aannemen; discipline in de hand houden (opvoeden van de patiënten onder meer); praktijkassistenten opleiden (als de huisvrouw het werk niet meer alleen afkan). Het laatste punt ontlokte nogal was protest bij vele dames, die uit ervaring wisten, dat een assistente niets wilde aannemen van „mevrouw”, wel van „dokter”.

Na de theepauze volgde een zeer geestige lezing van de heer Henri Knap over: „Wij doktersvrouwen”. Zijn huwelijk met een arts, verleende de heer Knap tot op zekere hoogte het recht de eerste persoon meervoud te benutten.

Per bus werden de dames vervolgens naar het Centraal Museum gebracht, waar een speciale expositie voor hen was ingericht.

Het was een prettige ervaring voor de dames eens met elkaar van gedachten te kunnen wisselen over „het praktijkbedrijf”, en zich bovendien weer eens echt één te weten met haar echtgenoot in de „praktijkvoering”.

De dag werd besloten met een „gemengd” drankje en hapje in Esplanade.

J. A. Kuyken-Schutter

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 19 oktober 1961

Het N.H.G.-bestuur nam met belangstelling kennis van de bij de leden van de Commissie Nascholing bestaande plannen een aantal centra te bezoeken teneinde de vorming en werkzaamheid van kleine discussiegroepen op het terrein der nascholing in de centra te stimuleren. Het is zeker te verwachten, dat deze vorm van persoonlijk contact zal bijdragen tot verlevendiging der activiteiten.

De reeds bestaande plannen om een serie boeken op het gebied van de huisartsgeneeskunde uit te geven onder auspiciën van het Genootschap, zal nader door het dagelijks bestuur worden bestudeerd.

Gebleken is dat enige centra plannen beogen om bepaalde tot hun gebied behorende afdelingen af te stoten, daar leden van deze afdelingen om veelal geografische redenen de centrum-bijeenkomsten zelden bijwonen, of ook wel omdat dergelijke afdelingen soms al een zeer actief eigen bestaan leiden buiten het grotere centrum-verband. Hoewel het N.H.G.-bestuur een dergelijke ontwikkeling niet à priori wil afwijzen (vaak is immers de zelfwerkzaamheid van kleinere groepen beduidend beter dan die van grotere groepen), meent het er toch op te moeten wijzen, dat de geografische grenzen van een centrum door het N.H.G.-bestuur worden vastgesteld en dat derhalve zulke plannen tot afscheiding door de centra aan het bestuur moeten worden voorgelegd. Het is nu eenmaal ongewenst, dat „afgestoten” afdelingen door het ontbreken van een discussie- of studiegroep of door het ontbreken van geschikte bestuurders, zonder meer organisatorisch in de lucht zouden komen te hangen.

Het bestuur besprak de jaarverslagen 1960 van de centra Arnhem en Zwolle, alsmede de verslagen 1960-1961 van de studiegroep „Artikelendocumentatie” en 1961 van de Congrescommissie. Sommige centrubesturen zijn van mening, dat het aantal jongere huisartsen, in het bijzonder uit de stedelijke centra van een rayon, slecht vertegenwoordigd is in het N.H.G.; als mogelijke oorzaak voor dit verschijnsel wordt dan onbekendheid met het Genootschap genoemd. Het N.H.G.-bestuur is van oordeel, dat het in eerste aanleg een taak van een centrubestuur is de nieuw gevestigde huisartsen voor het Genootschap te interesseren. Weliswaar wordt reeds sinds geruime tijd door het N.H.G.-secretariaat op aanvraag een inlichtingenpakket over het Genootschap aan belangstellende huisartsen toegezonden, doch besloten werd aan alle centra een aantal exemplaren van een nieuwe inlichtingenbrief te verstrekken ter verspreiding onder de nieuw gevestigde collegae.

Met het oog op het eerste lustrum van het N.H.G. werd besloten het Iedencongres 1961 te besluiten met een gemeenschappelijk te gebruiken aperitief en diner.

E. M. Jansen, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum Arnhem

Er werd in 1960 negenmaal door het centrum vergaderd, waarbij aan elke centrumvergadering gewoonlijk een bestuursvergadering vooraf ging. Evenals vorig jaar werd vergaderd op de eerste woensdag van de maand in de bibliotheek van het gemeenteziekenhuis te Arnhem. Werd aanvankelijk de agenda van de volgende vergadering staande de vergadering geconvoceerd, waarbij diegenen, die bericht van verhindering

gaven, schriftelijk convocaties kregen, na april werden alle vergaderingen schriftelijk geconvoceerd, waarbij ook steeds een exemplaar aan het secretariaat in Amsterdam werd gestuurd. Gemiddeld bezocht de helft der leden de vergaderingen, die steeds werden genotuleerd.

Het otitis media-onderzoek van Roelink uit Rheden werd op 1 mei van dit jaar beëindigd; daarna liep nog een na-onderzoek in een bepaalde leeftijdsklasse tot 1 mei 1961.

Enkele leden van het centrum deden mee aan het landelijk onderzoek van het N.H.G.

Hier tenslotte volgt een kort resumé van de activiteiten in het centrum:

Op 6 januari werd na casuïstiek (door vier aangewezen leden) de hoofdschotel gebracht door ons lid Zonneveldt over „Placebo's”, waarna apotheker Witteveen dit onderwerp van farmacologische zijde belichtte. 3 februari gaf Prof. Mertens een korte beschouwing over het co-assistentchap bij de huisarts; enkele leden van het centrum namen hierop een co-assistent een maand mee in de praktijk. Hun ervaring daarmee was uitstekend. Diezelfde avond gaf de orthopeed Bonne een exposé over „de platvoet”. Op 2 maart volgde na de gebruikelijke casuïstiek een uitstekende lezing van Riemer over chronische prostatitis, waarna de uroloog Elkman Rooda zijn visie hierover gaf. 6 april hield Ingenhoes een lezing over „veneuze druk”. Op 11 mei vernamen wij van Hartman en Giesberts de eerste uitkomsten over het in ons centrum gehouden mastitis-onderzoek, bereids gepubliceerd in huisarts en wetenschap, waarna Bergsma een beschouwing gaf over de Boerhaave-cursus in Leiden. Op 1 juni, de laatste avond voor de vakanties, hielden wij een filmavond, waarop enige zeer leerzame films werden vertoond over ontstoken ogen en over „the embryonic development of the chick”. 5 oktober werd het nieuwe seizoen geopend met casuïstiek, waarna orthodontist Offermans een lezing hield over „het verband tussen houdingsafwijkingen en de dysfunctie van het kauwstelsel”. Op 9 november leidde Bergsma ons in over de problematiek rondom de opleiding tot huisarts. Tenslotte begonnen wij op 7 december met de bespreking van de vierde patiënt van het ochtendspreekuur, die op een van tevoren bepaalde datum was gezien; ieder lid besprak in het kort deze patiënt, waarna de vergadering commentaar gaf.

J. T. M. Stuyt, secretaris

VAN DE REDACTIECOMMISSIE

*Oplissing van de opgaven **

In tegenstelling tot wat in de redactionele notitie in het vooruitzicht werd gesteld, volgen hier slechts de oplossingen van de drie opgaven, zoals door de probleemstellers gegeven. Van de hierop volgende discussie werd echter geen verslag gemaakt, zodat dit de lezer moet worden onthouden.

Oplissing opgave 1. Onmiddellijk kunstmatige ademhaling volgens Silvester toepassen en toediening van excitantia, zoals dit in 1951 nog gebruikelijk was (10 mg nitras strychnini intraveneus en 5-10 ml cardiazol intraveneus zo nodig om het uur herhalen). Binnen het uur kwam de ademhaling aldus weer op gang. Inmiddels was de opnemng in het ziekenhuis

* Zie (1961) huisarts en wetenschap 4, 362.

NAALDBANDEN

voor de op 1 januari 1962 beginnende vijfde jaargang van „huisarts en wetenschap” kunnen thans reeds worden besteld. Zij kunnen worden aangevraagd door middel van storting van f 3,75 per band op postgiro 2906 van Rotterdamse Bank, Kantoor Rapenburg, te Leiden, onder vermelding: „huisarts en wetenschap”, naaldband vijfde jaargang.

Op gelijke wijze kunnen naaldbanden voor de thans lopende vierde jaargang worden besteld.